

16-6-1971

Nr

Uw brief van

Uw kenmerk

Ons kenmerk

Bijlagen

BETREFT

3030/I/P

Mijnheer de Minister,

Bij brief van 18 december 1969, nr. AS 208/23/13.981 - Algemeen Secretariaat, Algemene Zaken - hebt U mij voor advies een ontwerp van koninklijk besluit toegezonden dat tot doel heeft de betrekkingen van de in Brussel-Hoofdstad gevestigde buitendiensten van uw departement, in gelijke mate te verdelen over de beide taalgroepen.

Op grond van de artikelen 60, § 1 en 61, §§ 2 en 5 van de op 18 juli 1966 samengevatte wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (S. W. T.) heeft de verenigde vergadering van de afdelingen van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (V. C. T.), in zitting van 13 mei 1971, dit verzoek om advies onderzocht op een dubbel vlak.

De commissie heeft gemeend zich vooreerst te moeten uitspreken over de vraag of zij bevoegd is kennis te nemen van het verzoek ; vervolgens werd de vraag onderzocht of, bij ontstentenis van uitdrukkelijke wetsbepalingen, de betrekkingen van de in Brussel-Hoofdstad gevestigde gewestelijke en plaatselijke diensten van de Staat, bij koninklijk besluit mogen worden verdeeld over beide taalgroepen en of op die wijze een bepaalde verhouding mag worden vastgelegd.

./.

PUNT I.

De verenigde vergadering van de afdelingen heeft, met vier stemmen van de Franse afdeling en drie stemmen van de Nederlandse afdeling tegen twee stemmen van de Nederlandse afdeling, bevestigend geantwoord op het eerste vraagpunt.

De verenigde vergadering was immers de mening toegedaan dat de V.C.T. in de haar door de S.W.T. toegekende opdracht zou te kort schieten indien zij geen advies zou verstrekken aan een minister die een ontwerp van koninklijk besluit voorlegt dat er toe strekt de toestand van de Nederlandse en Franse taalgroep in de buitendiensten van zijn departement in Brussel-Hoofdstad te regelen en die diensten op taalgebied te organiseren.

Twee leden van de Nederlandse afdeling delen de mening van die meerderheid niet. Zij leggen de nadruk op het feit dat artikel 21, §7 enkel voorschrijft hoe de verdeling van de betrekkingen moet geschieden in de besturen van de gemeenten en in die van de openbare personen die aan de gemeenten ondergeschikt zijn en dat de artikelen 35 en 38, §4, die beide verwijzen naar artikel 21, met uitzondering van bedoeld §7, geen verhouding bepalen die moet worden in acht genomen. Om die reden hebben beide leden dan ook geoordeeld dat de V.C.T., die enkel tot taak heeft voor de toepassing van de S.W.T. te waken, over een eventuele verdeling van genoemde betrekkingen geen advies kan verlenen.

PUNT II.

Na die stellingname heeft de commissie het onderzoek ten gronde aangevat ; uit de stemming over het tweede vraagpunt is gebleken dat de vijf leden van de Nederlandse afdeling een standpunt hebben ingenomen dat tegengesteld is aan het standpunt van de vier aanwezige leden van de Franse afdeling.

Aangezien aldus geen meerderheid werd bereikt in de verenigde vergadering van de afdelingen, zend ik U, overeenkomstig artikel 9 van het statuut van 4 augustus 1969 deze beknopte nota die de uitgebrachte meningen weergeeft.

Standpunt van de Nederlandse afdeling

In haar advies nr. 2234 van 23 april 1970 heeft de commissie betoogd dat de bepalingen van artikel 21, § 7 van de S.W.T. uitsluitend gelden voor de besturen van de gemeenten en die van de openbare personen die aan de gemeenten ondergeschikt zijn ; dat die bepalingen niet op de plaatselijke diensten van de N.M.B.S. in Brussel-Hoofdstad toepasselijk zijn en bijgevolg de verhouding tussen nederlandstalige en franstalige personeelsleden van de plaatselijke diensten van die maatschappij, gevestigd te Brussel-Hoofdstad, door geen enkele bepaling van de S.W.T. geregeld is.

De Nederlandse afdeling meent dat dit ook waar is voor de gewestelijke diensten.

Welnu, de minister van Financiën heeft het initiatief genomen om de betrekkingen in de plaatselijke en gewestelijke diensten van zijn departement, waarvan de zetel gevestigd is in Brussel-Hoofdstad, bij koninklijk besluit gelijk te verdelen onder de personeelsleden van de Nederlandse en de Franse taalgroep.

De Nederlandse afdeling is van oordeel dat de maatregel, om bij wege van een koninklijk besluit het aantal betrekkingen te verdelen volgens een uitdrukkelijk vermeld percentage, tot gevolg heeft dat de toegangsmogelijkheden tot de betrekkingen van die diensten, om taalredenen worden beperkt. Dit druist rechtstreeks in tegen artikel 6 van de grondwet dat het gelijkheidsbeginsel voor alle Belgen vrijwaart. Het ontwerp doet tevens afbreuk aan het algemeen principe van artikel 23 van de grondwet. Dit artikel heeft immers de regeling van het gebruik van de talen met betrekking tot de handelingen van het openbaar gezag uitsluitend toegewezen aan de wetgever. De S.W.T. hebben de kwestieuze verdeling niet geregeld en hebben aan de Koning de macht noch het mandaat gegeven dit te doen. Een dergelijke rechtshandeling van de Koning zou dan ook ongrondwettelijk zijn.

De Nederlandse afdeling heeft eveneens de vergelijking gemaakt tussen de wetgeving van 1932 en die van 1963. Artikel 2, § 4 van de wet van 28 juni 1932 bepaalde dat in de Brusselse agglomeratie het gebruik der talen voor de plaatselijke of gewestelijke administratieve diensten van de staat bij een met redenen omkleed koninklijk besluit wordt geregeld,

met inachtneming van de plaatselijke toestanden en uitgaande van een gelijke eerbied voor beide landstalen. Die regeling werd getroffen door het koninklijk besluit van 11 januari 1933. De S.W.T. daarentegen vaardigen zelf alle regelen uit ter organisatie van die diensten ; een maatregel, genomen bij koninklijk besluit, die er op zou neerkomen die diensten te organiseren, anders dan de S.W.T. het voorschrijven, zou een toevoeging aan de wet betekenen.

Tenslotte vestigt de Nederlandse afdeling er de aandacht op dat het overgelegd ontwerp van koninklijk besluit, in zijn aanhef (2e lid), steun vindt in de "op 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken", maar niet in een welbepaald artikel of bepaling van die wetten.

Om deze redenen is de Nederlandse afdeling tot de conclusie gekomen dat, bij ontstentenis van uitdrukkelijke wettelijke bepalingen, de numerieke verhouding in de betrokken diensten niet mag worden vastgelegd bij koninklijk besluit. De enige verplichting bestaat er trouwens voor die diensten in, dat het administratief personeel een schriftelijke elementaire kennis moet hebben van de tweede taal (artikel 21, § 2) ; dat zij die omgang hebben met het publiek bovendien moeten doen blijken van een mondelinge kennis van die tweede taal, voldoende of elementair naar gelang van het geval (artikel 21, § 5) ; dat tenslotte de ambtenaar bedoeld bij § 4, een schriftelijke voldoende kennis moet hebben van de tweede taal. Zens aan die voorwaarden voldaan is, moeten de diensten in staat zijn de verplichtingen op taalgebied zoals die geregeld zijn door de artikelen 17 tot 21 van de S.W.T. na te komen, afgezien van de taalgroep waartoe ieder personeelslid behoort en de verhouding tussen de beide taalgroepen (zie advies nr. 2234 van 23 april 1970).

Standpunt van de Franse afdeling

De Franse afdeling is van oordeel dat een koninklijk besluit, zonder de S.W.T. te overtreden, de betrekkingen onder nederlands-talige en franstalige personeelsleden mag verdelen in de buitendiensten van het ministerie van Financiën die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd en die plaatselijke of gewestelijke diensten vormen.

Er is inderdaad niets in de S.W.T. dat zich daartegen verzet

Twee voorwaarden behoren evenwel stellig vervuld te zijn .

- 1) Zowel wat de aanwijzing van de bedoelde personeelsleden als wat hun in dienst behouden betreft, dienen de bepalingen van artikel 21, §§ 2, 4 en 5 te worden toegepast, rekening houdend met de reglementaire vrijwaringsmaatregelen.
- 2) De werking van de bedoelde diensten behoort te worden verzekerd in functie van de behoeften van de betrokken bevolkingsgroep. Er kan hier analoog met artikel 43, § 3 worden te werk gegaan.

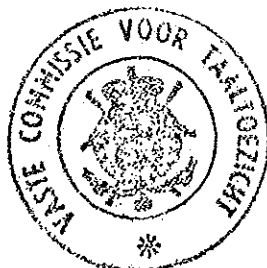
Voor de diensten die in Brussel-Hoofdstad zijn gevestigd en die in de allereerste plaats op de Brusselse bevolking zijn afgestemd, is het derhalve duidelijk dat een 50/50 verhouding niet kan worden goedgekeurd, wanneer men rekening houdt met de onweerlegbare franstalige meerderheid van die bevolking.

x

x x

De minister van Financiën wordt verzocht de V. C. T. mede te delen welk gevolg aan dit advies wordt gegeven (artikel 61, §3, 2e lid S. W. T.).

Overeenkomstig artikel 9, lid 2 van het statuut van 4 augustus 1969 zend ik een afschrift van deze nota ter kennisgeving aan de heer minister van Binnenlandse Zaken.

De Voorzitter

[Redacted signature]
P. J. DENARD
[Redacted name]